

Politechnika Białostocka									
Kierunek studiów	Informatyka						Poziom i forma studiów	drugiego stopnia stacjonarne	
Specjalność / Ścieżka dyplomowania	Inżynieria Oprogramowania						Profil kształcenia	ogólnoakademicki	
Nazwa przedmiotu	Metody optymalizacji i programowanie liniowe						Kod przedmiotu	INF2MOP	
							Rodzaj przedmiotu	obieralny	
Forma zajęć i liczba godzin	W	Ć	L	P	Ps	T	S	Semestr	2
	15				30			Punkty ECTS	3
Przedmioty wprowadzające									
Cele przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z różnymi metodami i algorytmami optymalizacji zadań. Student nabywa umiejętność wyboru odpowiedniej metody do różnych typów zadań optymalizacyjnych. Potrafi zastosować nowoczesne metody i algorytmy optymalizacji w różnych dziedzinach informatyki. Potrafi zaimplementować wybrane algorytmy, porównać je i ocenić ich efektywność.								
Treści programowe	<p>Wykład:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do formułowania zadań optymalizacji. 2. Metoda eliminacji Gaussa. 3. Programowanie liniowe - metoda graficzna, metoda sympleks, metody sztucznej bazy, zrewidowana metoda sympleks, zagadnienia dualne, ekonomiczna interpretacja zagadnień dualnych. 4. Algorytmy punktu wewnętrznego. 5. Zagadnienia transportowe - metody wyznaczania dopuszczalnego rozwiązania bazowego, metoda potencjałów. 6. Bezgradientowe metody optymalizacji - szacowanie przedziału poszukiwań, szukanie minimum w przedziale, metody optymalizacji wielowymiarowej. 7. Gradientowe metody optymalizacji - metody dla zadań nieliniowych bez ograniczeń, metody dla zadań nieliniowych z ograniczeniami. 8. Metody niedeterministyczne. 9. Optymalizacja wielokryterialna. 10. Podejście Pareto. 11. Redukcja problemów wielokryterialnych. <p>Pracownia specjalistyczna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do środowiska Matlab. 2. Metoda eliminacji Gaussa. 3. Programowanie liniowe - metoda sympleks. 4. Zagadnienia transportowe - metody wyznaczania dopuszczalnego rozwiązania bazowego, metoda potencjałów, implementacja algorytmu szukania cykli. 5. Algorytmy szacowania przedziału poszukiwań rozwiązania optymalnego. 6. Metody bezgradientowe. 7. Metody gradientowe. 8. Algorytmy zadań z ograniczeniami i bez ograniczeń. 9. Optymalizacja wielokryterialna. 								
Metody dydaktyczne	programowanie z użyciem komputera, wykład problemowy,								
Forma zaliczenia	<p>Wykład - zaliczenie pisemne.</p> <p>Pracownia specjalistyczna - wybór jednej z dwóch ścieżek:</p> <p>1) ścieżka standardowa - w ciągu semestru student oddaje raporty z sześciu jednostek tematycznych (łącznie 60%) i wykonuje jeden duży projekt programistyczny (40%). Do wykonania zadań wykorzystywane jest środowisko Matlab oraz własne implementacje wybranych algorytmów (może być dowolny język programowania). Student musi zdobyć min. 50% punktów, by uzyskać zaliczenie przedmiotu.</p> <p>2) ścieżka standardowo-projektowa - w ciągu semestru student oprócz wybranych raportów z jednostek tematycznych przygotowuje projekt - może to być projekt programistyczny z metod optymalizacji lub projekt z zastosowania optymalizacji w rzeczywistym problemie. Rozliczenia z projektu - co 2 tygodnie pokazywanie kolejnych dokonań, raport końcowy.</p>								
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się						Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się		
EU1	ma wiedzę na temat zadań optymalizacji, metod i algorytmów optymalizacji						INF2_W01		
EU2	potrafi sformułować zadanie optymalizacji w postaci matematycznej						INF2_U01		
EU3	potrafi przetestować, wybrać i użyć odpowiedniej metody optymalizacji do uzyskania rozwiązania						INF2_W01 INF2_W04 INF2_U06		
EU4	potrafi przygotować raport zawierający omówienie wyników realizacji zadania inżynierskiego						INF2_U02		
Symbol efektu uczenia się	Sposób weryfikacji efektu uczenia się						Forma zajęć na której zachodzi weryfikacja		
EU1	sprawdzian z wykładu						W		
EU2	ocena raportów z pracowni						Ps		
EU3	sprawdzian z wykładu, ocena raportów z pracowni						W, Ps		
EU4	ocena raportów z pracowni						Ps		
Bilans nakładu pracy studenta (w godzinach)								Liczba godz.	
Wyliczenie	1 - Udział w wykładach - 15x1h						15		
	2 - Udział w pracowni specjalistycznej - 15x2h						30		
	3 - Projekt, implementacja, testowanie aplikacji -						20		
	4 - Udział w konsultacjach -						5		
	5 - Przygotowanie do zaliczenia -						5		
RAZEM:								75	
Wskaźniki ilościowe								GODZINY	ECTS
Nakład pracy studenta związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela								50 (4)+(1)+(2)	2,0
Nakład pracy studenta związany z zajęciami o charakterze praktycznym								50 (2)+(3)	2,0

Literatura podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. K. Amborski, Podstawy metod optymalizacji, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2009. 2. D. P. Bertsekas, Nonlinear programming, Athena Scientific, Belmont, 1999. 3. W. Findeisen, J. Szymanowski, A. Wierzbicki, Teoria i metody obliczeniowe optymalizacji, PWN 1980. 4. S. I. Gass, Programowanie liniowe. Metody i zastosowania, PWN, Warszawa, 1976. 5. A. Ostanin, Metody i algorytmy optymalizacji, Wydawnictwo Politechniki Białostockiej, Białystok, 2003. 6. A. Stachurski, A. P. Wierzbicki, Podstawy optymalizacji, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa, 2001. 	
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. A. Ostanin, Optymalizacja liniowa i nieliniowa, Wydawnictwo Politechniki Białostockiej, Białystok, 2005. 2. M. Ferris, O. Mangasarian, S. Wright S, Linear Programming with MATLAB, MPS-SIAM, Philadelphia, 2007. 3. P. Venkataraman, Applied Optimization with MATLAB Programming, Wiley & Sons, NY, 2002. 4. J. Seidler, A. Badach, W. Molisz, Metody rozwiązywania zadań optymalizacji, WNT, Warszawa, 1980. 5. A. Ruszczyński, Nonlinear optimization, Princeton University Press, 2006. 	
Jednostka realizująca	Katedra Oprogramowania	Data opracowania programu
Program opracował(a)	dr inż. Magdalena Topczewska	22 maja 2020